

Titulació	Tipus	Curs
Història de l'Art	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Sandra Alvaro Sanchez

Correu electrònic: sandra.alvaro@uab.cat

Equip docent

Sandra Alvaro Sanchez

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No n'hi ha, tot i així és recomanable tenir domini de l'anglès per poder consultar alguns dels documents recomanats durant el curs.

Objectius

L'assignatura s'adreça a familiaritzar a l'alumne amb el vocabulari i els conceptes fonamentals de la teoria de l'art, així com amb la seva evolució i estat actual. Amb aquesta finalitat es farà una introducció a les principals teories i conceptes de l'art, explicant la seva evolució i canvi dins del fet artístic actual.

L'objectiu principal de l'assignatura és que l'alumne conegui la definició del fet artístic en un sentit ampli, entenent com aquest es relaciona amb els avenços científicotècnics i sociopolítics del seu temps.

Objectius específics:

- Elaboració d'un argumentari i vocabulari que permetin a l'alumne començar a explicar i analitzar el fet artístic
- Introducció a les principals categories estètiques i la seva evolució històrica
- Familiarització amb els autors fonamentals de la teoria de l'art i els seus textos
- Conèixer les principals línies teòriques de l'anàlisi artística en l'actualitat
- Comprendre els sistemes i agents artístics, així com la seva evolució al llarg del temps
- Aprendre a aplicar els conceptes de la teoria de l'art a l'anàlisi d'obres artístiques
- Aplicar el domini de l'instrumental crític i metodològic fonamental per comprendre i narrar la història de l'art.

Competències

- Aplicar el domini de l'instrumental crític i metodològic fonamental per comprendre i narrar la història de l'art i per reflexionar sobre la professió de l'historiador de l'art.
- Aplicar metodologies científiques pròpies de la disciplina de la història de l'art
- Demostrar que es coneix la història de les idees artístiques i els principals corrents teòrics que han impulsat la reflexió sobre l'art, el cinema, els seus creadors i el seu públic al llarg de la història.
- Expressar coneixements específics sobre l'origen, l'evolució i els diversos camps d'estudi de la història de l'art, així com sobre els temes, el vocabulari i els debats clàssics i actuals de la disciplina.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer la problemàtica, el vocabulari i els conceptes fonamentals de la teoria de l'art i del cinema.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament conceptes bàsics de teoria artística i cinematogràfica i la seva evolució al llarg de la història.
2. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
3. Analitzar els debats clàssics i actuals de la disciplina.
4. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
5. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic, els seus creadors i els seus receptors en un context cultural determinat.
6. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
7. Aplicar els coneixements sobre idees estètiques i teoria de l'art en l'anàlisi de la imatge artística
8. Demostrar el coneixement de metodologies científiques, fonts i teoria de l'art en la lectura, la crítica i la interpretació formal, iconogràfica i simbòlica de qualsevol imatge artística o cinematogràfica
9. Diferenciar les teories artístiques sobre un fenomen artístic, els seus creadors i els seus receptors en un context cultural determinat.
10. Interpretar conceptes fonamentals de teoria artística amb esperit crític.
11. Interpretar i comunicar els continguts d'un text de teoria artística i cinematogràfica.
12. Reconèixer els coneixements metodològics, iconogràfics i de teoria de l'art per fer la lectura d'una imatge artística.
13. Sintetitzar els coneixements sobre l'origen i les transformacions experimentades per la teoria general de l'art i pels diversos camps d'estudi de la disciplina.
14. Treballar en equip, respectant les opinions alienes i dissenyant estratègies de col·laboració.
15. Utilitzar els coneixements de teoria general de l'art en la crítica de la imatge artística.

Continguts

Els continguts de l'assignatura s'enfoquen a construir un context teòric i conceptual des d'on entendre els canvis de temes, mitjans i funcions que es produeixen al final de les Avantguardes i donen lloc a la pluralitat de l'art contemporani. Amb aquesta finalitat, s'estudiarà els inicis i evolució de la teoria estètica de forma situada - tenint en compte l'evolució del context social i històric- i en relació amb la producció artística. El curs s'estructura en tres blocs per facilitar l'alternança de classes teòriques i pràctiques, en acord a la metodologia.

Introducció

- L'art després de les Avantguardes: globalització, pluralisme, nous mitjans i el gir cap a la materialitat.

La Teoria de l'Art

- Els inicis de la Teoria Estètica: La imitació de la Natura Bella (De la Grècia Clàssica a la Renaixença)
- Els agents de l'art, Acadèmia i institucionalització (S. XVI - XVIII)
- Teories de la Modernitat: Formalisme i Teoria Crítica: Percepció, subjecte i societat.

Postmodernitat i nous comportaments artístics:

- La fi de l'objecte artístic: immaterialitat, participació i performance.
- Art i nous mitjans: la Condició Postmedia
- Globalització i art compromès

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe Magistral	40	1,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 15
Tipus: Supervisades			
comentari de text	15	0,6	1, 3, 5, 6, 9, 10, 11, 12
Treball de recerca (Aprenentatge basat en projectes)	25	1	1, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15
Tutories de seguiment	5	0,2	1, 3, 7, 8, 9, 10, 12, 14
Tipus: Autònomes			
Estudi i preparació de materials previs a la classe	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15
Lectura de textos	30	1,2	1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 13
Visites a museus i exposicions recomanades	5	0,2	2, 3, 4, 5, 7

L'assignatura combina classes teòriques i pràctiques .

A la introducció del marc teòric en les classe magistrals es segueixen tallers participatius, en que els alumnes aplicaran els conceptes i metodologies apresos a l'anàlisi i comentari d'obres i textos. Aquestes classes requeriran que els estudiants les preparin prèviament - lectura de textos i/o recerca específica sobre artistes, institucions, períodes artístics- de manera individual o en grup. A tal fi es facilitaran instruccions prèvies i es realitzaran qüestionaris avaluatius a la fi de l'activitat.

També s'aplicarà l'aprenentatge basat en projectes mitjançant la realització d'un treball en grup. A principis de curs es plantejarà un conjunt de tems, del que cada grup en triarà un. Els estudiants treballaran aquest tema en varies sessions, incloent tutories de seguiment.

Finalment, els estudiants hauran de treballar en el comentari d'obres i textos per escrit.

També s'incentivarà els estudiants a conèixer l'ecosistema cultural de la ciutat, i posar en pràctica les capacitats apreses, recomanat la visita a museus i exposicions. El contingut d'aquestes pot formar part d'alguna de les sessions pràctiques.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació a les classes pràctiques i aprofitament	20	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Prova escrita individual	40	0	0	1, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15
Realització i presentació d'un treball de recerca	40	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 14, 15

L'avaluació prendrà en compte l'assimilació i capacitat de interpretació i comunicació dels conceptes fonamentals introduïts durant el curs. Així com la correcta aplicació a l'anàlisi d'obres artístiques i textuais i l'adquisició de coneixements sobre els autors i textos destacats dins la teoria de l'art. A tal fi es preveuen les següents activitats avaluatives.

- La participació en les classes pràctiques. Les intervencions i assistència de l'alumnat s'aniran avaluant durant el curs. El progrés satisfactori en aquestes activitats es qualificarà suposant un 20% de la nota final.
- La realització en grup d'un treball de recerca. A principis de curs es proposarà un llistat de temes, a triar-ne un per grup. Cada grup treballarà el tema en varies sessions per plantejar el procediment i planificació, recollida de dades, la anàlisi i presentació final a l'aula del resultat. Aquest treball es supervisarà a l'aula i en sessions de tutoria. L'acompliment d'aquest treball s'avaluarà fins un 40% de la nota final.
- Finalment, els alumnes realitzaran una prova escrita on s'avaluarà els coneixements i capacitats adquirits. La qualificació d'aquest examen suposarà un 40 % de la nota final.

AVALUACIÓ ÚNICA

El procediment per l'avaluació única inclou tres proves.

- Prova escrita individual, el dia de la prova a més caldrà presentar:
- un treball escrit sobre un dels textos treballats a l'aula i
- un treball de recerca. El contingut i procediment per a realitzar el treball s'informarà al l'alumne virtual i mitjançant una tutoria.

REVISIÓ I RECUPERACIÓ

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o professora informarà l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

La nota final es correspondrà de la mitja ponderada de les notes obtingudes a les activitats avaluatives, sempre i quan s'hagi obtingut una nota igual o superior a 5 en cadascuna de les proves recuperables.

Les proves son recuperable mitjançant la realització de l'exàmen de recuperació (prova escrita) i la presentació d'un treball equivalent (treball de grup). Les activitats participatives no son recuperables. L'estructura i continguts dels treballs a realitzar seran informats a l'alumne durant el procés de revisió. L'avaluació única es recuperable per el mateix procedimet.

No Evaluable

Per participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total (AVALUACIÓ CONTINUADA) o haver lliurat totes les proves previstes (AVALUACIÓ ÚNICA).

UTILITZACIÓ DE LA IA

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com les traduccions, la realització de presentacions, i la recerca de fonts d'informació suplementaries a les facilitades a l'aula. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en les activitats avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos, de gravetat.

(*)En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Bibliografia

- Adorno, Theodor W. et al. Teoría estética / Th.W. Adorno; edición de Rolf Tiedemann con la colaboración de Gretel Adorno, Susan Buck-Morss y Klaus Schultz; traducción: Jorge Navarro Pérez. Tres Cantos (Madrid): Akal, 2004.
- Adorno, Theodor W. et al. Dialéctica de la ilustración: fragmentos filosóficos / Max Horkheimer y Theodor W. Adorno; edición de Rolf Tiedemann; con la colaboración de Gretel Adorno, Susan Buck-Morss y Klaus Schultz; traducción de Joaquín Chamorro Mielke. Madrid: Akal, 2007.
- Benjamin, Andrew E. Walter Benjamin and Art Edited by Andrew Benjamin. Ed. Andrew E. Benjamin. London: Continuum, 2005.
- Benjamin, Walter, and Jesús Aguirre. Iluminaciones / Walter Benjamin. Madrid: Taurus, 1971.
- Benjamin, Walter., and Andrés E. Weikert. La obra de arte en la época de su reproducibilidad técnica. Ciudad de México: Editorial ITACA, 2003.
- Theodor Adorno, Walter Benjamin, Ernst Bloch, Bertolt Brecht, and Georg Lukács, Afterword by Fredric Jameson Aesthetics and Politics, 2007, Verso ISBN-10: 184467570X
- Bürger, Peter. Teoría de la vanguardia / Peter Bürger; traducción de Jorge García; prólogo de Helio Piñón. Barcelona: Península, 1987.
- Burgin, Victor. The End of Art Theory: Criticism and Postmodernity / Victor Burgin. Houndmills [etc: Macmillan, 1986.
- Foster, Hal. The Anti-Aesthetic: Essays on Postmodern Culture / Ed. by Hal Foster. Washington: Bay Press, 1983.
- Fried, M. (1998). Art and objecthood: essays and reviews. University of Chicago Press
- Foster, Hal., and Alfredo Brotons Muñoz. El Retorno de lo real: la vanguardia a finales de siglo / Hal Foster; traducción Alfredo Brotons Muñoz. Madrid: Akal, 2001.
- Gaiger, Jason, and Paul Wood. Art of the Twentieth Century: a Reader/ Edited by Jason Gaiger and Paul Wood. New Haven, London: Yale University Press, 2003. Print.
- Greenberg, Clement. Arte y Cultura: ensayos críticos. Barcelona: Gustavo Gili, 1979. Print.
- Grzinić, Marina, and Sefik Tatlić. Necropolitics, Racialization, and Global Capitalism: Historicization of Biopolitics and Forensics in Politics, Art, and Life / Marina Grzinić and Sefik Tatlić. Lanham, Maryland;: Lexington Books, 2014.
- Harman, Graham. Arte y Objetos/Madrid: Enclave de Libros Ediciones, 2021. ISBN: 9788412218213
- Huyssen, Andreas. Modernismo después de la Posmodernidad. Madrid: Gedisa, 2011. ISBN: 8497842863
- Kant, Immanuel. Crítica del juicio. Madrid: Espasa Calpe. 1981

- Krauss, Rosalind E., and Adolfo. Gómez Cedillo. La Originalidad de la vanguardia y otros mitos modernos / Rosalind E. Krauss; versión española de Adolfo Gómez Cedillo. Madrid: Alianza, 1996.
- Krauss, Rosalind E., and Marcel. Broodthaers. A Voyage on the North Sea: Art in the Age of the Post-Medium Condition / Rosalind Krauss. New York: Thames & Hudson, 2000. Print.
- Leonardo, and Leon Battista Alberti. El Tratado de la pintura / Leonardo de Vinci. i Los Tres libros que sobre el mismo arte escribió León Bautista Alberti. Barcelona: Alta Fulla, 1999. Print.
- Lippard, Lucy R. Seis años: la desmaterialización del objeto artístico de 1966 a 1972 / Lucy R. Lippard. Madrid: Akal, 2004.
- Lyotard, Jean François (2004) La Condición Postmoderna: informe sobre el saber, centre de estudis de temes contemporanis: Angles
- Mignolo, Walter. Historias locales, diseños globales: colonialidad, conocimientos subalternos y pensamiento fronterizo / Walter D. Mignolo. Madrid: Akal, 2003. Print.
- Owens, Craig, Scott Bryson, and Scott Stewart. Bryson. Beyond Recognition: Representation, Power, and Culture / Craig Owens; Edited by Scott Bryson ... [et Al.]. Berkeley: University of California Press, 1992. Print.
- Robinson, Hilary, Maria Elena Buszek, and Dana Arnold. A Companion to Feminist Art. Newark: John Wiley & Sons, Incorporated, 2019.
- Smith, Paul and WILDE, Carolyn (Eds)(2002) A Companion to Art Theory, Blackwell
- Wood, Paul., Isabel. Balsinde, and Isabel Balsinde. La Modernidad a debate: el arte a partir de los años cuarenta / Paul Wood ... [et al.]; traducción: Isabel Balsinde. Madrid: Akal, 1999.
- Worringer, W. (1942). La Esencia del estilo gótico. Revista de Occidente Argentina.
- Worringer, W., & Fons J.V. Foix. (1953). Abstracción y naturaleza. Fondo de Cultura Económica

Programari

No es necessari cap programari específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt